

Opfølgning

Gammeltorv den **19 JAN. 2006**
Journalnr. 2005-1206-628 PH

den 19. maj 2005

Folketingets Ombudsmand – Gammeltorv 22 – 1457 København K

Den 6. september 2005 afgav jeg en endelig rapport vedrørende min inspektion den 19. maj 2005 af Fængselsafdelingen på Holsbjergvej. I rapporten anmodede jeg om udtalelser mv. vedrørende nærmere angivne forhold.

Jeg modtog i den anledning en udtalelse af 7. december 2005 med bilag fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, herunder en udtalelse af 31. oktober 2005 fra Anstalten ved Herstedvester.

Jeg skal herefter meddele følgende:

Ad punkt 3.2. Toilet- og badefaciliteter

Jeg gik ud fra at afdelingen ville opsætte flydende sæbe i alle toilet- og baderummene og erstatte stofhåndklæderne med engangshåndklæder. Jeg bad om underretning når dette var sket.

Anstalten ved Herstedvester har oplyst at der nu er opsat automater med flydende håndsæbe og engangshåndklæder. Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 4.2. Undervisning

Jeg anmodede om oplysning om undervisningstilbuddene i afdelingen og hvordan de indsatte orienteres herom, herunder hvorvidt afdelingen har informationsmateriale til de indsatte om afdelingens generelle tilbud om

undervisning mv. Jeg bad også fængselsafdelingen oplyse nærmere om motivering af indsatte med ringe skolekunderskaber, til at deltage i undervisning.

Anstalten har oplyst at skolen ved etableringen af Fængselsafdelingen på Holsbjergvej rejste spørgsmålet om tildeling af ressourcer til undervisning i fængselsafdelingen idet skolens aktiviteter kun dækker de basale undervisningsbehov i anstalten. Der blev imidlertid ikke (på dette tidspunkt) tildelt skolen yderligere ressourcer til undervisning i fængselsafdelingen. Efter et par år fandt skolen det uholdbart at der ikke var et tilbud til de svagest stillede indsatte i fængselsafdelingen, og har derfor afsat to lektioner ugentligt til formålet (specialundervisning i dansk).

Anstalten har videre oplyst at de indsatte informeres om undervisning af afdelingens personale. Læreren foretager et opsøgende arbejde hvis der er få deltagere til undervisning. Der er ikke i øjeblikket udarbejdet et egentligt informationsmateriale til Fængselsafdelingen på Holsbjergvej om undervisning, men det er planen at udarbejde sådant materiale i det nye skoleår.

Anstalten har endvidere oplyst at alle personalegrupper i afdelingen er med til at motivere de indsatte til undervisning. Anstalten og fængselsafdelingen har tradition for et godt tværgående samarbejde med hensyn til påvirkning af de indsatte til undervisning.

Direktoratet har henholdt sig til det oplyste.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg anmodede desuden om oplysning om hvor mange af de tildelte timer der udnyttes.

Anstalten har oplyst at alle de tildelte undervisningstimer udnyttes, og at der deltager 1-5 indsatte i undervisningen. Deltagerantallet er dog meget svingende – primært fordi fængselsafdelingen har et stort flow af indsatte.

Direktoratet har henholdt sig til det oplyste.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg anmodede afdelingen om at indføre oplysning om undervisning i husordenen og sende mig en kopi af husordenen når den var revideret.

Anstalten har oplyst at oplysning om undervisning er indført i husordenen og har vedlagt kopi af den reviderede husorden (af 31. oktober 2005).

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Det blev under inspektionen oplyst at afdelingen havde søgt om en pc uden internetadgang til opstilling på selve afdelingen, men havde fået afslag herpå. Jeg anmodede direktoratet om at oplyse baggrunden herfor.

Direktoratet har oplyst at direktoratet ikke tidligere har meddelt afslag, idet opstilling af stand-alone-computere i åbne fængselsafdelinger afgøres af institutionerne selv. Direktoratet har derfor kontaktet Anstalten ved Herstedvester (der har meddelt afslag herpå) og har bedt anstalten om at revurdere muligheden for at opstille en pc uden internetadgang i afdelingen til brug for de indsatte til brevskrivning.

Direktoratet har bedt om en tilbagemelding om hvad der bliver besluttet og vil underrette mig herom.

Jeg har noteret mig det oplyste og afventer denne underretning.

Ad punkt 4.3. Fritid

Jeg gik ud fra at der findes forskellige spil som de indsatte kan låne, men anmodede om nærmere oplysning herom.

Anstalten har oplyst at der på kontoret findes ca. 15 spil til udlån til de indsatte. Information herom findes nu i fængselsafdelingens husorden under rubrikken "Fritid". Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg anmodede afdelingen om at overveje forskellige muligheder for fysisk aktivitet mv. i haven og meddele mig resultatet heraf.

Anstalten har oplyst at der i fængselsafdelingens have spilles badminton, krocket samt diverse boldspil. Anstalten har desuden oplyst at en del af de indsatte føler det som en belastning at der af og til er tilskuere fra de tilstødende fortovsarealer hvorfra tilråb kan komme.

Endelig har anstalten oplyst at hvis der er interesse fra de indsattes side, kan der arrangeres fælles madlavning, og der er mulighed for at arbejde i fængselsafdelingens urtehave.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Det er naturligvis uheldigt hvis der er indsatte som ikke ønsker at benytte haven fordi der på fortovsarealet kan være tilskuere som eventuelt kommer med tilråb. Dette er muligt fordi haven er omkranset af et lavt hegn og hæk/beplantning som imidlertid samtidig får arealet til at fremstå som en almindelig have og uden fængselspræg. Jeg anmoder om oplysning om hvorvidt det har været overvejet/undersøgt om der kan gøres noget for sikre at de indsatte ikke afholder sig fra at benytte haven af ovennævnte grunde.

Jeg anmodede afdelingen om at oplyse hvad afdelingen gør/kan gøre for at motivere de indsatte til at deltage i forskellige aktiviteter, herunder i weekenden.

Anstalten har oplyst at personalet arrangerer "kulturudgang" ca. en gang om måneden fx til en udstilling, biograf, en tur til Knuthenborg eller lignende. Personalet deltager i disse aktiviteter for de indsatte med henblik på at motivere dem til at deltage. Personalet sørger derudover for at der bliver indkøbt bolde, ketsjere og net i det omfang det er økonomisk muligt. Såfremt der er personale der dyrker en form for motion, fx løb, arrangeres der en sådan aktivitet. Fængselsafdelingen koncentrerer den motiverende indsats mod den gruppe af de indsatte der skal opholde sig på afdelingen i længere tid.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 5. Behandling

Jeg anmodede om nærmere oplysninger om behandlingen af de indsatte i afdelingen som ikke har begået sexkriminalitet.

Anstalten har oplyst at fem ud af afdelingens i alt 15 pladser er forbeholdt indsatte der ikke er dømt for sexkriminalitet. For disse indsattes vedkommende vil der meget ofte blive etableret individuelle samtaleforløb. Forløbene er overvejende af støttende karakter og afholdes ved psykologer der er tilknyttet afdelingen. Forløbene kan strække sig fra indsattes modtagelse i afdelingen og frem til løsladelsen. Alternativt er der mulighed for samtaler efter behov med psykolog/psykiater. Sammenfattende er de indsatte på de nævnte fem pladser således dækket ind enten med længerevarende samtaleforløb eller med adgang til samtaler efter behov.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 6. Lægebetjening mv.

Jeg anmodede om oplysning om hvorvidt lægejournaler opbevares i afdelingen eller i anstalten, og hvem der har adgang hertil.

Anstalten har oplyst at der siden 2001 har været en elektronisk patientjournal, og at afdelingens sygeplejefaglige personale har adgang til denne journal (med adgangskode tildelt enkelte afsnit efter individuel vurdering). Papirjournaler, indeholdende blandt andet lægelige oplysninger tilsendt fra hospitaler, opbevares i aflåste journalskabe i anstalten.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 7.2. Talsmandsordning

Jeg henstillede til afdelingen at udarbejde regler om talsmandsordningen, jf. talsmandsbekendtgørelsens § 8, og jeg bad om underretning om de regler der fastsættes.

Anstalten har oplyst at der nu er fastsat regler for talsmandsordningen for Fængselsafdelingen på Holsbjergvej, og at husordenen indeholder en henvisning til disse regler. Anstalten har vedlagt kopi af reglerne.

Direktoratet har anført følgende:

” ...

Det fremgår af pkt. 3 i reglerne, at talsmanden har adgang til at drøfte forhold af generel betydning for de indsatte med afdelingens ledelse efter behov.

Det fremgår af talsmandsbekendtgørelsens § 8, stk. 1, nr. 5, at institutionens leder fastsætter nærmere regler om, hvor ofte der normalt skal ske drøftelser mellem institutionen og talsmændene.

Efter direktoratets opfattelse, opfylder pkt. 3 i reglerne ikke kravet i bekendtgørelsens § 8, stk. 1, nr. 5.

Det fremgår endvidere af pkt. 4 i reglerne, at talsmanden ikke har adgang til samtale med afdelingens indsatte, som er udelukket fra fællesskab i Anstalten ved Herstedvester.

Da begrænsninger i talsmandens ret til kontakt til medindsatte skal træffes af institutionens leder ud fra en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde, kan der ikke fastsættes en generel regel herom.

Direktoratet vil derfor henstille til anstalten, at reglerne revideres, således at pkt. 4 i reglerne slettes/ændres i overensstemmelse med ovenstående, og at det kommer til at fremgå, hvor ofte der normalt skal ske drøftelser mellem institutionen og talsmændene.”

Jeg har noteret mig det oplyste og går ud fra at reglerne er eller snarest vil blive ændret i overensstemmelse med direktoratets henstilling som jeg går ud fra anstalten har modtaget.

Ad punkt 7.3. Besøg

Det fremgår af husordenen at de indsatte maksimalt kan modtage besøg af tre besøgende. Jeg gik ud fra at det skulle forstås sådan at der ikke må være flere end tre besøgende ad gangen til besøg hos den indsatte, men for en ordens skyld bad jeg om oplysning om hvorvidt det var korrekt forstået.

Anstalten har oplyst at det er korrekt at der kan deltage op til tre besøgende ad gangen til den enkelte indsatte. Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ifølge husordenen kan besøg i fængselsafdelingen på hverdage finde sted mandag, tirsdag, onsdag og fredag fra kl. 16.00 til kl. 21.00, og i weekenden og på helligdage fra kl. 10.00 til kl. 21.00.

Jeg tilkendegav at jeg forstod det anførte i husordenen sådan at den enkelte indsatte (i princippet) vil kunne modtage besøg hver dag, bortset fra torsdag, og i hele det tidsrum som er angivet, men for en ordens skyld bad jeg afdelingen om at oplyse om det var korrekt forstået.

Anstalten har oplyst at det er korrekt forstået. Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 7.4. Aviser og bøger

Jeg anmodede om oplysning om hvilke(n) avis(er) afdelingen stiller til rådighed for de indsatte og hvordan de indsatte oplyses om adgangen til denne eller disse aviser.

Anstalten har oplyst at fængselsafdelingen hver dag får Berlingske Tidende og Ekstra Bladet, og at disse ligger på kontoret til udlån. Derudover modtager afdelingen diverse ugeaviser. Information om aviser findes i husordenen under rubrikken "Fritid". Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste, herunder at den reviderede husorden oplyser om adgangen til aviser.

Om biblioteksordningen i fængselsafdelingen henvises der i husordenen til opslag ved kontoret fra anstaltens bibliotek. Jeg anmodede om en kopi af dette opslag. Jeg anmodede endvidere om oplysning om hvorvidt der i afdelingen (ligesom i anstalten) findes et katalog (eller flere) over bøger som de indsatte kan låne, og/eller om der er mulighed for fremsøgning af bøger via nettet.

Anstalten har fremsendt kopi af det nævnte opslag, og har oplyst at fængselsafdelingen som det fremgår heraf, får besøg af anstaltens bibliotekar en gang om måneden, og at de indsatte i den forbindelse kan få afklaret eventuelle biblioteksspørgsmål. Anstalten har videre oplyst at de indsatte informeres dels ved nyhedsbreve som Dansk Bibliotekscentral udgiver hver anden måned, og dels ved at bibliotekaren kan foretage opslag via internettet. Der er ikke adgang for indsatte til at søge bøger via nettet medmindre den indsatte er tilknyttet en undervisningsinstitution.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste, men anbefaler anstalten udtrykkeligt, enten i husordenen eller i opslaget, at gøre de indsatte opmærksom på at der er mulighed for fremsøgning af bøger via nettet.

Jeg bad om oplysning om udenlandske indsatte adgang til aviser på fremmedsprog og hvorledes eventuelle udenlandske indsatte orienteres om denne adgang.

Anstalten har oplyst at der kun sjældent er indsatte i fængselsafdelingen der ikke læser eller forstår dansk. Såfremt der kommer sådanne indsatte til fængselsafdelingen, vil afdelingen fremskaffe en udenlandsk avis til den indsatte via anstaltens bibliotek. Den indsatte vil blive gjort bekendt hermed ved indsættelsen.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg bad desuden fængselsafdelingen om at overveje at indføre oplysning om adgangen til aviser – såvel danske som udenlandske – i husordenen og underrette mig om resultatet af overvejelserne.

Anstalten har oplyst at oplysninger om danske aviser er omtalt i husordenen under rubrikken "Fritid". For så vidt angår udenlandske aviser har anstalten henvist til ovenstående hvoraf det fremgår at eventuelle udenlandske indsatte orienteres om adgangen hertil ved indsættelsen.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

På baggrund af det oplyste om at der kun sjældent er indsatte i fængselsafdelingen der ikke forstår dansk, giver det mig ikke anledning til bemærkninger at husordenen ikke udtrykkeligt oplyser om adgangen til udenlandske aviser.

Ad punkt 7.6. Egne genstande mv.

Idet der skal fastsættes interne regler om udlevering af egne genstande og penge og sådanne ikke sås fastsat, henstillede jeg til anstalten at udfærdige sådanne regler for afdelingen. Jeg bad om underretning om de regler der blev fastsat.

Anstalten har vedlagt kopi af fængselsafdelingens husorden og interne regler om de indsattes ret til at medtage, besidde og råde over egne gensande og penge i fængselsafdelingen.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg tager til efterretning at der nu er fastsat interne regler om udlevering af egne genstande og penge.

9. Opfølgning

Jeg afventer underretning om udfaldet af anstaltens fornyede overvejelser om opstilling af en pc i fængselsafdelingen og svar på mit spørgsmål vedrørende benyttelse af haven.

10. Underretning

Denne rapport sendes til fængselsafdelingen (Anstalten ved Herstedvester), Direktoratet for Kriminalforsorgen, Folketingets Retsudvalg og de indsatte i fængselsafdelingen.

Lennart Frandsen
Inspektionschef